

UiO **•** **Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet**

Faglig bredde: Honors program

Et samarbeid mellom HF og MN

Utdanningskomiteen 12. desember 2017

Anders Malthe-Sørenssen, CCSE/MN
Solveig Kristensen, MN
Eirik Welo, HF

Utdannings samarbeid ved UiO

- **LeP:** UV, MN, HF, SV, TF
- **EVU:** UV, MN, HF
- **Honors-program:** MN, HF
 - Stor mulighet for utvidelse
- **Tverrprofesjonell samarbeidslæring i helseutdanningene ved UiO:**
 - Med, MN (Farmasi), OD, SV (Psykologi)
 - Ønsker HF (Helseetikk), JUS (Helselovgivning), SV (Helseøkonomi), TF (Profesjonsetikk og diakoni; Teologi)
- **NFR BALANSE – FRONT:** MN, STK, TF

Meld. St. 16

(2016–2017)

Melding til Stortinget

Kultur for kvalitet i høyere utdanning

“Kultur for kvalitet” åpner for talentprogrammer etter modell av honors-programmer

“Det er et mål i seg selv at alle de flinkeste studentene får anledning til å ta ut mer av sitt potensial, ikke bare de som ønsker seg videre til en forskerkarriere. Differensierte studieløp kan sikre at studentene får utfordringer som ligger nærmere kapasiteten til den enkelte student. Det er ulike måter å organisere tilbudet til de mest motiverte og talentfulle studentene på. En måte kan være å gi dem mer tid og rom til fordypning, for eksempel i forbindelse med bachelor- eller mastergrads- oppgaven, eller å gi dem tilgang til mer veiledning og oppfølging. Det kan også være en mulighet å gi noen studenter anledning til å starte på en doktorgrad i løpet av mastergraden, ved at deler av mastergraden kan inngå som første del av doktorgraden. **Et annet alternativ er å utvikle honours-programmer hvor de flinkeste studentene søker opptak. I andre land eksisterer det mange ulike modeller av honours-programmer.**

I likhet med andre kvalitetsfremmende virkemidler, som senter for fremragende utdanning (SFU), **kan egne talentprogrammer eller lignende også bidra til en generell kvalitetsheving for de øvrige studentene. Det vil sannsynligvis være attraktivt å undervise ved disse programmene. Dette kan tiltrekke fremragende fagfolk og gjesteforelesere til fagmiljøene, noe som også vil komme andre studenter til gode. Videre vil det å jobbe for å kvalifisere seg til en plass på talentprogrammene kunne ha svært positive effekter også som ikke kommer gjennom nåløyet.”**

Boks 3.24 NORPART-prosjekter

Høgskolen i Sørøst-Norge og Ho Chi Minh City University of Technology i Vietnam har fått NORPART-støtte for utvikle og forbedre sine elektronikk- og ingeniørstudier.

Institusjonene vil utvikle et felles studieprogram, ha felles veiledning av studenter og bruke gjesteforelesere i undervisningen.

Vietnamesiske studenter på ph.d.- og masternivå vil få muligheten til å dra på utvekslingsopphold i Norge i løpet av prosjektperioden. Også norske studenter vil få muligheten til å dra på utveksling til Vietnam som en del av graden.

NMBU og University of Zambia (UoZ) har fått støtte til samarbeid om utdanning i klimændringer og matsikkerhet i Afrika sør for Sahara. Et hovedmål med prosjektet er å innarbeide kunnskap om innovasjon og nye metoder for klimasmart landbruk og matproduksjon i pensumet i fire mastergrader ved UoZ og NMBU. Prosjektet inkluderer blant annet studentutveksling, praksisopphold, sommer-skoler og utvikling av et kurs i *Conservation Agriculture* ved UoZ.

runden kom det inn 114 søknader, og 21 fikk støtte til femårige partnerskap.

Samarbeidsprosjektene omfatter blant annet felles undervisning, utvikling og forbedring av pensum, felles sommerskoler og utvikling av nye emner og studieprogrammer. Prosjektene dekker et utall fagområder, alt fra lingvistikk til arkeologi og medisin er representert.

Programmet legger til rette for at antallet studenter fra utviklingsland som kommer til Norge, fortsatt vil være høyt i årene fremover. Det er ventet at rundt 600 studenter fra utviklingsland vil ta deler av master- eller ph.d.-graden i Norge gjennom prosjektene som støttes fra 2017.

3.8 Tilbud til de mest talentfulle og motiverte studentene

Lik rett og like muligheter til å ta høyere utdanning har vært viktige prinsipper for utviklingen av den høyere utdanningspolitikken.

I grunnskolen og videregående opplæring har det de senere årene blitt utviklet egne tilbud for de mest talentfulle elevene. Ungdomsskoleelever

Boks 3.25 Sirius-programmet i Nederland

Nederlandske institusjoner har siden 2002 hatt mulighet til å tilby «honours programme» til sine beste studenter på bachelornivå og top (research) masters. Fra 2008 har regjeringen i Nederland gjennom et eget program, Sirius-programmet, invitert institusjonene til å søke om støtte til å utvikle ulike tiltak rettet mot de flinkeste og mest motiverte studentene. Programmet er utviklet, men erfaringene videreføres. I *The value of knowledge. Strategic Agenda for Higher Education and Research 2015–2025*, lansert av KDs nederlandske søsterdepartement i juli 2015, står følgende:

«Research universities and universities of applied sciences have used the Sirius programme to achieve a fundamental cultural shift. Attention has increasingly focused on individual talents and capacities, manifested in the form of excellence programmes. This development needs to be pursued vigorously. All research universities now have honours programmes at bachelor's level. A critical mass is needed to continue the existing honours programmes, provide assurances for quality and to continue to innovate. 7 % of students following a bachelor's degree programme at research universities participate in honours programmes. 5.3 % of students following a bachelor's degree programme at universities of applied sciences and 3.4 % of students following a master's degree programme participate in honours programmes.»

har nå mulighet til å ta fag på videregående nivå, og videregående elever kan ta fag på universitets- og høyskolenivå. Prinsippet om tilpasset undervisning skal gjelde for dem som har behov for ekstra hjelp til å mestre grunnleggende ferdigheter, og for dem som har behov for ekstra utfordringer. Innenfor høyere utdanning er det i Norge foreløpig ikke utviklet spesielle tilbud for de mest talentfulle og motiverte studentene, med unntak av forskerlinjen i medisin og veterinærutdanningen. Det er imidlertid flere eksempler på studenter som lager seg slike løp selv, ved at de enten avleg-

Honors-programmer i Nederland

Ca. 3% av studentene følger honors-programmer ved 19 institusjoner i 40 programmer, men programmene står for ca. 10% av resultatbasert finansiering.

Tre kategorier programmer:

1. Selvstendige bachelor-programmer på et høyere nivå. *(Antall: 5)*
2. Excellence-programmer for hele universitetet: Honors-studenter følger vanlige emner og tar 30 ECTS ekstra. *(Antall: 8)*
3. Excellence-programmer på fakultet/institutt: Honors-studenter følger et vanlig program og tar 20-40 ECTS ekstra. *(Antall: 27)*

Honors@UiO

Bygge på UiOs merkevarer

Tilby en individtilpasset utfordrende utdanning og et tverrfaglig fellesskap for de beste studentene

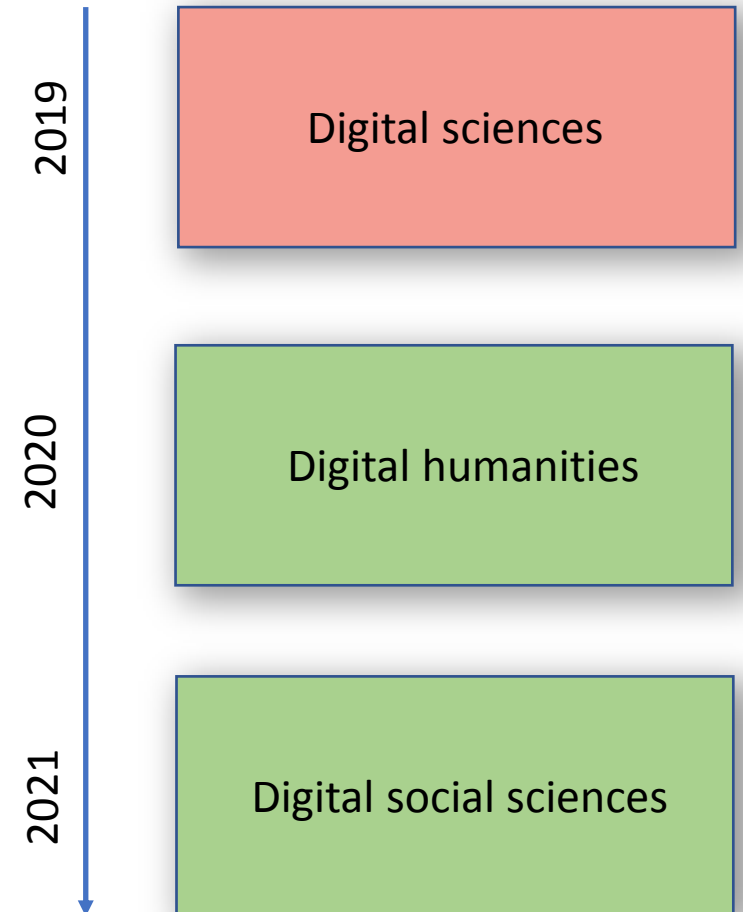

UiO ●●
Universitetet i Oslo

Skisse av honors-program ved MN & HF

- Studentene søker **opptak til eget program**
- Vi utvikler **individuelle studieløp** for hver student med **faglig(e) mentor(er)**
- Ekstra progresjon på 30-60 ECTS
- Studentene **følger eksisterende emner** (med noen tilpasninger)
- **Egne emner** med vekt på digitale og generiske ferdigheter
- Regelmessige **samlinger** – faglig-/forsknings-/næringslivs-mentor
- Egne lokalteter (honors-club)

- Tverrfaglige prosjekter/eksperter i team
- Egne avtaler for internasjonal utveksling
- Internships ved UiO, hos internasjonale partnere eller næringsliv
- Mulighet for deltagelse i forskning tilsvarende forskerlinje
- 30 studenter fra H2019

Modell: Utrecht/Sirius-programmet

Emner som bygger digitale og generiske ferdigheter for honors-studentene

- Digital toolbox (5 ECTS) (git, search,)
- Digital data handling and visualization – a scripting approach (5 ECTS)
- Applied machine learning (5 ECTS)
- Digital law (5 ECTS)
- Digital security (5 ECTS)
- Computational statistical methods 1 & 2 (5 + 5 ECTS)
- Digital communications (5 ECTS)
- Digital/physical interactions – internet of things (5 ECTS)
- Digital sciences for non-scientists/Digital humanities for non-humanists/Digital x for non-x

Talentutvikling krever: fellesskap, kompetanse, frihet

Talentfulle studenter har en forventning fra forserte løp.

Læringsmiljøet har spesielt stor betydning for begavede studenter – som et sted de kan føle seg trygge til å ta initiativ (Stopper 2000; Vialle & Tischler 2004)

Motivasjonsteori peker på tre tilnærminger som bygger opp studentenes indre motivasjon og gir høy prestasjon: psykologisk samhørighet, kompetanse og autonomi.

Tre pillarer for talentutvikling: skape fellesskap, forbedre akademisk kompetanse og tilby frihet